

หนังสือพิมพ์.....ข่าวสด
วันที่.....๑๙.....เดือน.....สิงหาคม.....พ.ศ. ๒๕๖๔.....หน้า.....๕ (ล่างขวา)
หัวข้อข่าว หมอดินอาสาเมืองยโสธร พลิกฟื้นดินคุณภาพต่ำ ทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสาน

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในทุกมิติ ตั้งแต่การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร การสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรในการปรับปรุงบำรุงดินให้ดีขึ้น เพื่อให้สามารถทำการผลิตระบบเกษตรอินทรีย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ด้วยระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ที่มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน ซึ่งผลจากการดำเนินงาน ได้ก่อให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรอย่างเข้มแข็ง เกิดความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรดิน

หมอดินอาสาเมืองยโสธร พลิกฟื้นดินคุณภาพต่ำ ทำเกษตรอินทรีย์ผสมผสาน

ปลูกทุกอย่างที่อยากกิน มีเหลือจึงจำหน่าย ลดค่าใช้จ่าย มีรายได้ต่อเนื่องเฉลี่ย 15,000 บาทต่อเดือน

เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ สามารถเพาะปลูกได้อย่างยั่งยืนเต็มศักยภาพ ได้ผลผลิตสินค้าอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและมีความปลอดภัยต่อชีวิตทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

นายสำรอก อำพนพรม หมอดินอาสาประจำตำบลลำนาคี อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดยโสธร เป็นผู้ได้รับรางวัลหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี 2564 และเป็นเกษตรกรอีกคนหนึ่งซึ่งเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) จนประสบความสำเร็จลดรายจ่าย สรรวรายได้ต่อเนื่อง เปิดเผยว่า เดิมทีมีอาชีพทำนาเพียงอย่างเดียว แต่ประสบปัญหาเรื่องของคุณภาพดิน เนื่องจากเป็นเขตดินฟ้าขาว (Ckr) กลุ่มชุดดินที่ 40 พบปัญหา คือ ดินเป็นกรด เนื้อดินค่อนข้างเป็นดินทราย มีปัญหาการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย การทำนาในช่วงแรกจึงทำให้ได้ผลผลิตน้อยมาก ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน แต่หลังจากได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาอบรมจากกรมพัฒนาที่ดินและหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งการศึกษาดูงานแปลงเกษตรที่ประสบความสำเร็จจากหลายๆ พื้นที่ จึงได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนามาทำเกษตรผสมผสาน โดยแบ่งพื้นที่ 31 ไร่ เป็นนาข้าว 18 ไร่ ปลูกข้าวเหนียวพันธุ์ กข.6 และข้าวหอมมะลิ 105 ปลูกพืชผสมผสาน จำนวน 5 ไร่ ซึ่งจะมีทั้ง ไม้ผล เช่น มะม่วง กล้วยน้ำบัว ปลูกพืชผักสวนครัว ส่วนใหญ่เป็นผักท้องถิ่น เช่น ผักปักษ์ บัวบก ผักชี มะเขือ มะนาว ตะไคร้ ผักหวานป่า ปลูกไม้ตัดดอก เช่น ดาวเรือง เยอริวา เป็นต้น ปลูกอ้อยคันน้ำ 2 ไร่ เลี้ยงสัตว์ 1 ไร่ สระน้ำ 4 ไร่ สำหรับสำรองน้ำไว้ใช้ในแปลงเกษตร และเลี้ยงปลา เลี้ยงงู และเป็นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ โดยกรมพัฒนาที่ดินได้แนะนำให้ใช้ปุ๋ยหมักสภาพดิน

ด้วยการใช้โดโลไมท์ ปรับปรุงบำรุงดิน ปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทือง ถั่วพรี แล้วไถกลบ และปรับปรุงแบบแปลงนาให้ใหญ่ขึ้น ทำคันนาตามแบบการอนุรักษ์ดินและน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน ด้วยการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เพื่อดินอุ้มน้ำ ลดการระเหยน้ำของหน้าดิน เพื่อให้อกเก็บน้ำได้มากขึ้น ส่วนการจัดการดินในการปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น จะใช้ปุ๋ยหมักจากสารเร่งจุลินทรีย์ พด.1 ในการเตรียมหลุมเพาะปลูก ใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพจากสารเร่งจุลินทรีย์ พด.2 ฉีดพ่นต้นไม้ผลในระยะเจริญเติบโต และระยะที่ไม่ผลกำลังติดดอก และใช้เศษฟางข้าวคลุมโคนต้นเพื่อรักษาความชื้นในดิน การจัดการดินในแปลงปลูกข้าวจะปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใช้ปุ๋ยหมักในการเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก ระหว่างการเพาะปลูกใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพฉีดพ่นต้นข้าว และใช้น้ำหมักจากสารเร่งจุลินทรีย์ พด.7 ในการไล่เพลี้ยและแมลงที่รบกวนในแปลงปลูกข้าว และไถกลบตอซังหลังการเก็บเกี่ยวข้าวแทนการเผาตอซัง

นายสำรอก บอกอีกว่า หลักการทำเกษตรผสมผสานของตน คือปลูกหลายสิ่งทุกอย่างกิน ทำหลายๆ สิ่งที่เราต้องการ เพื่อจะได้ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และสร้างรายได้วางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเต็มที่ โดยทั้งหมดจะเป็นการปลูกแบบอินทรีย์ ไม่มีการใช้สารเคมี หรือปุ๋ยเคมีในการผลิต เพื่อความปลอดภัยของตัวเราเองและผู้บริโภค ผลผลิตที่ได้ส่วนหนึ่งไว้บริโภคในครัวเรือน เหลือจึงนำไปจำหน่ายในตลาดท้องถิ่นและจำหน่ายที่หน้าสวน ทำให้มีรายได้เฉลี่ย 10,000-15,000 บาทต่อเดือน

จากการทำเกษตรอินทรีย์และมีการปรับปรุงบำรุงดินมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามลำดับ และยังได้คัดเลือกจากกรมพัฒนาที่ดิน ให้พื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เมื่อปี พ.ศ. 2555 เพื่อเป็นแปลงต้นแบบที่สามารถใช้เป็นจุดเรียนรู้ในด้านการพัฒนาที่ดินทุกรูปแบบให้กับ

เกษตรกรหรือผู้สนใจ เช่น หลักการทำเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี ฐานการเรียนรู้การใช้สารสกัดชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินมาผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมัก และน้ำหมักสมุนไพโรไลแมลง ฐานเรียนรู้การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็นต้น และในปัจจุบันยังได้พัฒนายกระดับเข้าสู่ขบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) ซึ่งมีกรมพัฒนาที่ดินให้การสนับสนุนทั้งองค์ความรู้และปัจจัยการผลิต ทำให้ได้มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายสมาชิกที่ทำเกษตรอินทรีย์เหมือนกัน เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันตรวจรับรองตามหลักมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภายใต้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และโปร่งใส ส่งผลให้ผลผลิตได้รับการรับรองเป็นเกษตรอินทรีย์ และสามารถจำหน่ายได้ราคาสูงกว่าสินค้าทั่วไปและเราสามารถกำหนดราคาสินค้าได้เอง

“เกษตรกรที่ต้องการทำเกษตรอินทรีย์ จะต้องมีการใส่ใจความอุดมของดิน ไม่หวังผลเพียงแค่ระยะสั้น เพราะเกษตรอินทรีย์ไม่สามารถทำได้ภายในเดือนสองเดือน แต่ต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยน สด ละ เลิกใช้สารเคมีทุกชนิดในแปลงเกษตร รวมถึงต้องปลูกพืชสร้างแนวกันชนเพื่อป้องกันและลดของเคมีจากแปลงข้างๆ เข้าสู่แปลงเกษตรของเรา เพื่อความสมบูรณ์ทางชีวภาพในระบบนิเวศและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้ไม่เป็นไปตามสมดุลของธรรมชาติให้มากที่สุด ซึ่งอาจจะใช้เวลา 1 - 2 ปี จึงจะเป็นอินทรีย์ได้ 100% แล้วที่ได้คือ คุณภาพดิน สภาพแวดล้อมในแปลงเกษตรจะค่อยๆ อุดมสมบูรณ์ มีอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตจะลดลง ในขณะที่ตัวเราเองก็จะมีสุขภาพที่ดีขึ้น และที่สำคัญจะได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ความตั้งใจต่อจากนี้ไป คือต้องการเผยแพร่สิ่งเหล่านี้ให้เยาวชน คนรุ่นใหม่และเกษตรกรทั่วไป นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมในพื้นที่ของตนเอง ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาและการปรับปรุงบำรุงดิน เพราะเมื่อดินดีก็จะมีไปสู่การทำเกษตรที่ยั่งยืน” นายสำรอก กล่าวทิ้งท้าย

สำหรับเกษตรกรที่ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมสามารถติดต่อเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน โอดคอนการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (https://www.idd.go.th/Web_PGS/index.html) หรือ โทร. 02-579-4194 สายด่วน 1760

กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขานุการกรม กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร. 1760
โทร 1326, 1228, 1225

idd.go.th
ofslidd
idd.pr

ofs101.idd.go.th
ofs101.idd.go.th/lddnews.asp

OFS LDD